

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 305/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D., obaja bytom B., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2009 doručená sťažnosť Bc. M. D. a Ľ. D. (ďalej len „sťažovatelia“), v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005.

Zo sťažnosti vyplýva, že k porušovaniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov dochádza od decembra 2005 postupom

okresného súdu v exekučnej veci, kde vystupujú ako povinní, na tomto skutkovom základe, že exekučným titulom pre dané konanie „*je nenaplnená Notárska zápisnica*“.

Sťažovatelia ďalej citujú niektoré ustanovenia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a opisujú priebeh exekučného konania a úkony účastníkov i to, že napriek ich námietkam proti exekúcii bez naplnenia exekučného titulu (notárskej zápisnice) okresný súd nebral tieto námietky do úvahy a nepostupoval v tomto konaní podľa citovaného zákona. Zároveň ich neoslobodil od platenia súdnych poplatkov, čo tiež považujú za porušenie právnych predpisov.

Sťažovatelia niekoľkokrát využili právne prostriedky nápravy priznané im podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, avšak bez požadovaného výsledku.

Sťažovatelia v závere sťažnosti žiadajú ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa toho ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 39 Er 2431/2005 bolo porušené ich základné právo garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, čo platí aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Podľa názoru ústavného súdu na základe skutočností uvedených sťažovateľmi v sťažnosti a z jej príloh nemožno považovať namietaný postup okresného súdu v exekučnej veci za taký, ktorý by bolo možné najmä vzhľadom na doterajšiu dĺžku tohto konania kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“, ak navyše v predmetnej veci okresný súd konal.

Svedčí o tom to, že na základe žiadosti súdnej exekútorky z 21. novembra 2005 vydal poverenie na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora (2. december 2005). Neskôr zamietol ich návrh na zastavenie exekúcie uznesením zo 6. marca 2006.

Okresný súd 20. februára 2006 vyzval sťažovateľov na zaplatenie súdneho poplatku za námietky proti exekúcii (december 2005) a po ich žiadosti z 8. marca 2006 im uznesením z 18. septembra 2006 nepriznal oslobodenie od platenia súdnych poplatkov (po vykonaní zisťovania ich majetkových pomerov), hoci neskôr jeho uznesenie zrušil odvolací súd 11. apríla 2007 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 16. júla 2007 sťažovatelia požiadali opätovne o zastavenie exekučného konania.

Okresný súd následne uznesením č. k. 39 Er/2431/2005-146 z 8. októbra 2007 opätovne rozhodol tak, že návrh sťažovateľov na zastavenie exekúcie opätovne zamietol. Proti rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie 19. októbra 2007. Spis bol predložený v októbri 2009 na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“), ktorý 14. mája 2008 potvrdil uznesenie okresného súdu o zamietnutí ich návrhu na zastavenie exekúcie.

Neskôr okresný súd opätovne skúmal majetkové pomery sťažovateľov a ich príjmy a 8. júna 2009 opätovne zamietol ich žiadosť o oslobodenie od platenia súdneho poplatku za podané námietky. Proti rozhodnutiu podali sťažovatelia odvolanie, v dôsledku čoho okresný súd zaslal spis na rozhodnutie krajskému súdu 13. júla 2009 ako súdu odvolaciemu (bol mu doručený 15. júla 2009).

Vychádzajúc z uvedeného prehľadu úkonov ústavný súd konštatuje, že okrem toho, že exekučný súd bol viackrát konfrontovaný s úkonmi a návrhmi sťažovateľov (rozhodoval dvakrát o ich návrhoch na zastavenie exekúcie a ich žiadosti o oslobodenie súdnych poplatkov), ktoré zamietol, ústavný súd nezistil väčšie obdobie nečinnosti, ktoré by malo za následok porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Navyše v dôsledku podaných odvolaní sťažovateľov sa vec nachádzala aj na krajskom súde v čase od októbra 2006 do apríla 2007, resp. od októbra 2007 do mája 2008, ako aj od 15. júla 2009 do septembra 2009, čo nemožno pripísať na ťarchu okresného súdu.

Ústavný súd poznamenáva, že v konaní okresného súdu nezistil také prierahy, ktoré by mali za následok porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov.

Ústavný súd poukazuje aj na to, že sťažovatelia v predmetnom konaní využívali svoje procesné práva, keď podali až dvakrát návrhy na zastavenie exekúcie a tiež odvolania proti uzneseniam okresného súdu. Ústavný súd sa v tejto súvislosti odvoláva na svoju judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, že za neodstránenie stavu právnej neistoty v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka konania neznáša zodpovednosť oprávnená

osoba, ale zodpovednosť v takom prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (II. ÚS 52/99, III. ÚS 242/03, IV. ÚS 218/04, II. ÚS 328/06, III. ÚS 242/07, III. ÚS 79/07).

Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd posúdil, že v konaní vedenom okresným súdom vo veci sp. zn. 39 Er/2431/2005 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práva sťažovateľov, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne napr. I. ÚS 137/08, I. ÚS 228/09).

Navyše, v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (11. september 2009) okresný súd vo veci nekonal a nemohol už žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvňovať priebeh namietaného konania ani spôsobovať prietahy v ňom (m. m. IV. ÚS 219/03, II. ÚS 24/06, IV. ÚS 46/07).

Sťažnosť sťažovateľov bolo preto v tejto časti potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V prípade, ak všeobecné súdy posudzujúce danú vec sa budú v budúcnosti dopúšťať prietáhov v konaní (budú nečinné alebo ich konanie bude neefektívne), nič nebráni sťažovateľom, aby opakovane podali ústavnú sťažnosť, v rámci ktorej ústavný súd zohľadní celý doterajší priebeh konania, to znamená, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci.

Čo sa týka ostatných práv, ktorých porušenie sťažovateľa namietajú [porušovanie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní, resp. nezákonnosti rozhodnutí okresného súdu pri rozhodovaní o ich námietkach voči exekúcii (údajne vedenej bez naplnenia exekučného titulu - notárskej zápisnice)], ústavný súd konštatuje, že sa týmito námietkami sťažovateľov už nezaoberal, pretože nastali podstatne skôr, ako ich sťažovatelia namietajú v súčasnosti v konaní pred ústavným súdom (okresný súd tieto rozhodnutia vydal ešte

v marci 2006, resp. októbri 2007), a teda sú zjavne podané oneskorene (po dvojmesačnej zákonnej lehote, ktorú ustanovuje zákon o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá v celom rozsahu, ústavný súd o ďalších nárokoch na ochranu ústavnosti uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. októbra 2009